

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za ozemlje SHS: letno 180 Din, za 1/2 leta 90 Din, za 1/4 leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani.

Uredništvo in upravništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici šte. 23. Dopisi se ne vračajo. — Številka pri poštni hranilnici v Ljubljani 11.953.

LETO XI.

Telefon št. 2552.

LJUBLJANA, v soboto, dne 9. junija 1928.

Telefon št. 2552.

STEV. 68.

Ivan Mohorič:

Gradba novih železniških zvez v Sloveniji.

V toku zadnjih dveh mesecev se je vršilo v Sloveniji lepo število anket in konferenc za zgradbo raznih železniških zvez. Večina zvez, ki so bile pokrenjene na teh zborovanjih, predstavlja sama na sebi že po 20 do 30 let stare projekte, za katere so se krajevni interesenti že desetletja pred svetovno vojno potegovali in ki bi bili morda, da ni prišlo do vojne, danes že uresničeni. Prvi izmed teh projektov je stara zahteva zveze Savinjske doline s progo kamniške železnice. Interesenti propagirajo dve varijanti. Ena bi šla od Rečice na Paki preko Mozirja in Gornjega grada v Kamnik in naj bi se odtod podaljšala do Kranja. Druga pa je zveza preko Črnega grabna in sicer od St. Petra v Savinjski dolini preko Vranskega in Trojan po gosto naseljeni dolini preko Lukovice, St. Vida in Doba na Domžale. Iz Domžal naj bi se po novem načrtu, ki se je pojavil v najzadnjem času, podaljšala zveza preko Vodice in Smednika do Škofje Loke in odtod naprej po selški ali poljanski dolini proti meji.

Zveza Savinjske doline s kamniško progo je bila pod Avstrijo že sprejeta v gradbeni program lokalnih železnic. To dejstvo samo na sebi dovolj jasno kaže, da je treba temu načrtu pripisovati veliko važnost in stremeti za tem, da se čimprej uresniči. Toda akcijo za uresničitev zelo ovira to, da obstojata dva načrta, ki drug drugega pobijata, in ker se obeh ne bo dalo uresničiti, je pač potrebno, da se čimprej razjasni to, kateri od obeh načrtov je važnejši in bi bolje odgovarjal splošnim gospodarskim in državnim interesom.

Proga Kamnik—Kranj je bila že pred vojno leta 1910 sprejeta v železniški gradbeni program bivšega deželnega zbora. Po sedanjem načrtu bi ta železnica porabila del tržiške proge in savski most ter bi imela priključek na kamniško železnico v Šmarci, kjer bo v najkrajšem času izgrajena nova postaja, ki bo s svojimi napravami zadoščala tudi za priključek kranjske železnice. Ta proga bi vezala vse glavne železnice na cerkljanskem polju in bi bila, kar se tiče terena, zelo lahka in enostavna. Z njo bi dobila naša Gorenjska, ki je sedaj z Ljubljano zvezana le po enofirni železniški progi, drugo zvezo, ki bi bila v vsakem oziru za primer neprilike v prometu na Gorenjski progi izredno važnega pomena.

Spoj Domžal s Škofjo Loko je nov. Načrt še ni izdelan in se je vsled tega nemogoče o njem konkretno izjaviti. V krajih, preko katerih vodi, se razprostirajo bogati gozdovi, ki bi brez dvoma dobro alimentirali novo železniško zvezo. O podaljšanju železnice iz Škofje Loke proti meji se je razpravljalo že na železniški konferenci v Beogradu spomladi leta 1920. Takrat je zastopnik inspektorata državnih železnic v Ljubljani stavil predlog, da se sprejme ta železnica v gradbeni program državnih železnic in sicer iz Škofje Loke preko poljanske doline in Zirov na Idrijo, na katero smo tedaj še računali, da bo pripadla Jugoslaviji. Toda Rapallo nam je uničil tudi to nado in s tem se je situacija glede te zveze precej izpremenila. Na zborovanju interesentov, ki se je vršilo dne 29. maja t. l. v

Škofji Loki, situacija ni bila popolnoma jasna in zato je tudi vprašanje podaljšanja zveze proti meji ostalo odprto. Treba bo torej proučiti i projekt po selški dolini, kakor tudi načrt po poljanski dolini.

Pa tudi ob vzhodnem robu Slovenije, v dolini Sotle, ki nas razmejuje napram hrvaškemu Zagorju, kakor tudi v dolini Krke, so oživali v zadnjem času stari železniški projekti. Za zvezo Brežice—Novo mesto po dolini Krke se je vršila anketa interesentov dne 20. maja t. l. pri Mestni občini v Kostanjevici, kjer se je konstituiral tozadevni delovni odbor. O progi Ptuj—Rogatec—Brežice pa je razpravljala konferenca interesentov na sestanku v Sv. Petru pod Sv. Gorami dne 7. junija t. l. Oba načrta sta bila pred vojno detaljno izdelana, trasa komisijonelno ogledana in tako je situacija že toliko uglajena in razčiščena, da v krajevnem oziru skoro ne more biti novih momentov. Ostaja samo še vprašanje finansiranja in o tem smatram, da je potrebno spregovoriti v splošnem glede sedaj pokrenjenih železniških načrtov par besed.

Imam utis, da si krajevni interesenti glede možnosti finansiranja novih železniških zvez delajo prevelike iluzije o inozemskem investicijskem posojilu, ki ga bo naša država prej ali slej v to svrhu najela. Pričakovanja in zahteve raznih pokrajin naše države, kakor tudi splošne najnujnejše gospodarske potrebe glede železniških zvez, izgradbe morskih pristanišč, regulacije rek in rečnih pristanišč, nadalje glede melioracij in osuševanja poplavam izpostavljenih velikanskih površin rodovitne zemlje v naši državi, so ne glede na vse ostale potrebe po javnih delih, tako ogromne, da skoro ni pričakovati, da bi se preko onega, kar se je predlaskem na veliki železniški konferenci sprejelo v gradbeni program državnih železnic, moglo doseči še kako bistveno dopolnitev. Kljub temu je treba storiti vse, da dobi slovensko gospodarstvo, ki bo moralo s svojo davčno močjo v prav občutni meri prispevati k obrestovanju novega posojila, čimvečji delež v investicijskem programu inozemskega posojila, kadar pride do njegove realizacije.

Za vse ostale načrte, ki se jih ne bo dalo spraviti v program državnih železnic, pa preostaja glede finansiranja še možnost kombinirane oblike, pri kateri bi poleg države k finansiranju prispevale še oblasti, zainteresirane občine in privatniki, kakor je to bilo pred vojno običajno. Na tej podlagi se je pred vojno zgradila v Sloveniji večina lokalnih železnic in oblasne samouprave bi imele prevzeti vlogo bivših dežel in s svoje strani pripomoči do čimprejšnjega uresničenja načrtov, s katerimi bi se naša železniška mreža v Sloveniji dopolnila.

Živahen pokret, ki se je razvil za dopolnitev železniških mrež v Sloveniji, je brez dvoma razveseljiv pojav, ki dokazuje, da so te zveze ne samo gospodarsko potrebne in utemeljene, marveč povdarja obenem potrebo po večjem obsegu javnih del, ki naj bi prinesla v sedanje mrtvilo našega ekonomskega živja novega poleta in otvorila nove predela turističnemu in blagovnemu prometu.

Nabavljalne zadruge in legitimna trgovina.

O novi odredbi o nabavljajnih zdrukah državnih nameščencev smo govorili že v zadnjem našem listu. Poleg obveznega članstva, ki ga uvaja ta uredba za vse državne uradnike, nas je precej nemilo dirnilo še dvoje določil, ki pomenjata praveceto klofuto za našo trgovino.

V borbi proti konzumom je naše trgovstvo vedno in povsod naglašalo, da mu ne gre za načelen boj proti obstanku konzumov samih, ampak le za to, da konzumi ob enakih konkurenčnih pogojih strogo omejujejo svoje poslovanje izključno samo na člane. Iz tega razloga se je trgovstvo od nekda upiralo onemu določilu uredbe o nabavljajnih zdrukah, ki te zadruge opravičujejo, da sme izjemoma, to je kadar je izvestnega blaga v združnem skladišču več, nego združniki povprašujejo po njem, upravni odbor to in tako blago oddajati tudi nezadržnikom. To določilo dopušča največje izigravanje interesov legitimne trgovine, ker odpira na široko vrata konkurenči konzumov, ki ob neenakih konkurenčnih pogojih bijejo oster konkurenčni boj z našo trgovino. Najbolj ordinarno izigravanje trgovskih interesov pomenja to določilo tembolj, ker mora vsak prevdaren kupovalec blaga vedeti, koliko ima članov in koliko rabijo ti člani blaga ene ali druge vrste. Ako pri nakupu prekorači potrebščino svojih članov, naj nosi odgovornost sam, odnosno odbor, ki ga je pooblastil, da nakupi gotovega blaga več, nego ga člani potrebujejo. Puščati v tem oziru odprta vrata za kupčije z nečlani, se pravi v naprej vzpodbujati uprave zdruge, da nakupujejo blago tudi preko prave potrebe svojih članov, ker jim je dana možnost, da to blago, če ne najdejo kupeev med svojimi člani, prodajo tudi nečlanom.

V prizadevanjih po ureditvi odnošajev med legitimno trgovino in konzumi, je torej trgovina od nekda stremila za tem,

da se konzumom prepreči poslovanje z nečlani. Pozitiven uspeh s tem stremljenju je dosegla trgovina le v toliko, da je finančna uprava izrekla, da je z nečlani opravljeni promet zavezan davku na poslovni promet, da torej nabavljalne zadruge za ta del svojega prometa izgube ugodnost oprostitve od davka na poslovni promet. A tudi ta uspeh je samo problematičnega pomena, kajti kontrola je v tem oziru izključena, odnosno tako težavna, da je praktično skoro neizvedljiva. Vendar pa smo trdno pričakovali, da je ta uspeh prvi korak k ukinitvi poslovanja konzumov z nečlani. Pričakovali smo, da bo nova uredba tako poslovanje sploh prepovedala. Naša pričakovanja se niso uresničila, nasprotno nabavljajnim zdruham je ostala pravica poslovanja z nečlani neokrnjena kot nekako bodrilo, da imajo glede svojega poslovanja proste roke in da smejo delati kar hočejo.

Finančna uprava nalaga na eni strani naši trgovini težka bremena v obliki davkov. Ravno davki tišče našo trgovino močno k tlom. A ta pritisk naši finančni upravi nikakor ne zadostuje. Pritisniti hoče našo trgovino k tlom tudi še z neloyalno konkurenco potom nabavljajnih zdruge, katerim dopušča pod ničevimi razlogi poslovanje tudi z nečlani. Na ta način direktno odvzema legalni trgovini zaslužek, kateri bi ji pripadal iz prometa z odjemalci, ki niso člani nabavljajnih zdruge, in krati obenem v prilog zdruham tudi svoj donos, ker je logično, da so pri manjšem prometu tudi manjši davki.

Finančna uprava pa se ni zadovoljila samo s tem, da dovoli zdruham poslovanje z nečlani in jim s tem sankcionira neloyalno konkurenco z legitimno trgovino, ampak je šla še en korak naprej. Dosedanje določilo, da sme v enem kraju poslovati samo ena nabavljajna zadruga, je razširila v toliko, da sme poleg ene nabavljajne zadruge poslovati v enem in istem kraju še ena zadruga za osobe državnih železnic, če sprejema v

Kriza mesne industrije. — Od 17 izvoznikov izza l. 1924 obratuje danes le še 5.

Zastopniki klavniške industrije in industrije za predelovanje mesa so imeli v Beogradu konferenco, na kateri so sprejeli sledečo resolucijo:

»Klavniška industrija in industrija za predelovanje mesa je v naši večinomna agrarni državi prav posebno važen faktor za našo narodno ekonomijo, ker predeluje in izvažja v predelanem stanju proizvode živinoreje, ki zavzema zelo važno mesto v našem poljedelstvu. Obstane te industrijske panoge je brezpogojno potreben v svrhu obvarovanja naše živinoreje proti izgubi, ki bi mogla nastati v primeru, da bi inozemske države iz kakršnihkoli vzrokov otežkočile ali onemogočile naš izvoz živine v živem stanju.

Vsled napačne ekonomske politike naše države je prišla klavniška industrija in industrija za predelovanje mesa v zelo težak položaj. Izgubila je brezdvomno vsa svoja prejšnja tržišča, ker so vse sosedne države s prohibitivnimi uvoznimi carinami in drugimi odredbami zabranile uvoz naših mesnih izdelkov. Naše mesne izdelke še danes izvažajo v zelo majhnih količinah v Avstrijo in sicer z izgubo, samo s tem namenom, da se naša produkcija vzdrži na ondodnem tržišču v nadi, da pridejo naši produkti skoro zopet v promet. Dokaz za današnje težke razmere te panoge naše poljedelske industrije je dejstvo, da od

17 izvoznih podjetij, ki so bila l. 1924, dela sedaj samo pet in še ta samo z 20 odstotki svoje kapacitete. Z ozirom na navedena dejstva prosi konferenca kraljevsko vlado:

1. da se pri trgovskih pogajanjih z Avstrijo in Češkoslovaško dela na to, da se naši industriji za predelovanje mesa in klavniški industriji zopet omogoči uvoz v te države;
2. da se z revizijo trgovinskih pogodb z Nemčijo, kakor tudi pri sklepanju konvencij, omogoči naš izvoz v druge države;
3. da se čimprej sklene za naš izvoz mesnih izdelkov zadovoljiva trgovinska pogodba s Švico, Egiptom, Turčijo, Španijo;
4. da se z ugodnimi odredbami notranje agrarne politike omogoči obstanek, delovanje in razmah te industrijske panoge.

SPREJEM GRAŠKIH TRGOVCEV V LJUBLJANI.

V soboto, dne 9. t. m. prispe v Ljubljano večja skupina trgovcev in obrtnikov iz Gradea, da si ogleda naš velesejem. V skupini bo več odličnih zastopnikov graških trgovskih krogov. Dolžnost ljubljanskega trgovstva je, da se v obilnem številu udeleži sprejema dragih gostov, ki bo ob 6. popoldne pred uradom velesejma ter na večernem sestanku, ki se vrši ob 8. uri v hotelu Union. Ljubljanski trgovci pridite k sprejemu in na sestanek v čim večjem številu.

članstvo tudi osobe s prog izven sedeža zadruge. Poleg tega sme vsaka nabavljalna zadruga ustanoviti na svojem sedežu več prodajalnic, ustanoviti pa sme prodajalnice tudi v drugih krajih, kjer ni nabavljalne zadruge.

Štem določilom so dobile nabavljalne zadruge glede ustanavljanja podružnic proste roke, kar je tem nevarnejše, ker imajo pravico poslovati, čeprav samo v izjemnem primeru, tudi z nečlani.

Finančna uprava je brez dvoma prepričana, da bo s snovanjem zadrug in njihovim pospeševanjem pomagala državnim nameščencem na noge. Drugače je težko razumljiva vnema, s katero se zavzema za nabavljalne zadruge. Pri tem pa popolnoma prezre, da državne nameščence skrajno slabo plačuje in da leži edina rešitev za državne nameščence, da jih državna uprava plača tako, da se bodo mogli stanu primerno preživljati. V vnemi za nabavljarno združništvo naše finančne uprave prav nič ne moti, da prizadeva za njo težke udarce naši trgovini na drobno, ki ji daje lepe donose.

Nova uredba ne igrava samo legitimne trgovine, ampak tudi državne nameščence. Vlada uvideva potrebo, da mora nekaj za nje storiti, nima pa volje storiti to na svoj račun. Izbrala si je konto legitimnih trgovcev, na kojih hrbet piše izboljšanje gnotnega položaja državnih nameščencev. Ta izbira je pa razaljiva za ves trgovski stan. Finančna uprava ravna tako, kakor da bi bili ravno trgovci krivi težkega položaja državnih nameščencev, kakor da bi trgovci odirali državne nameščence pri nabavi njihovih potrebščin, da bi imeli državni nameščenci zadosti visoko plačo, ako bi si nabavljali svoje potrebščine po cenah, katere morejo nuditi zadruge. Vse izgleda tako, da je vlada prepričana, da bo odstranila med svojimi nameščenci val nezadovoljnosti, ako jih vpreže v združni voz in jih sili, naj nabavljajo svoje potrebščine v državno privilegiranih konzumih.

Nastaja torej vprašanje, ali je razlika med cenami v zadrugah in pri trgovcih res tako velika, da je vlada upravičena za izboljšanje položaja svojih nameščencev, siliti jih v zadruge. Gotovo ne! Razlike, ako sploh obstojajo, so tako neznatne, da nikakor ne odtehtajo ugodnosti, katere zadruge uživajo. Ako bi imeli trgovci take ugodnosti, kakor jih imajo zadruge, bi bili v stanu prodajati svoje blago še po nižjih cenah, nego zadruge. S tem pa je odzvet finančni upravi vsak povod za favoriziranje nabavljalnih zadrug in za izigravanje legitimne trgovine.

Dokler bo imela naša finančna uprava tako malo umevanja za potrebe vsakdanjosti: na eni strani za potrebe svojih nameščencev, na drugi strani pa za potrebe trgovine, ne more in ne sme pričakovati, da bo presekala, še manj pa razvezala gordijski voz, kojega je zavezala v našem gospodarstvu težka gospodarska kriza.

ODKUP ZLATNIKOV ZA DRZAVO.
Ker se v zadnjem času dogaja, da prihajajo posamezni zlatniki v promet v zmanjšani količini zlata vsled obvezovanja na robovih, kar se je pred časom dogajalo tudi v Nemčiji in kar so nazivali »Kiper« ali »Viper«, je finančno ministrstvo odredilo, da se taki zlatniki vrnejo njihovim lastnikom ali pa da se izplača samo vrednost po vsebini zlata v papirju.

NAŠA TRGOVINSKA POGAJANJA S FRANCIJO.

14. junija odpotuje naša trgovska delegacija v Pariz pod vodstvom bivšega finančnega ministra dr. Milana Stojadinovića. Od 18. do 25. t. m. se bodo vršila med našo in francosko delegacijo v Versaillesu pogajanja radi sklepa trgovinske pogodbe med našo državo in Francijo.

Motvoz Grosuplje

Nove državne banke.

Neki beograjski list poroča, o kombinacijah borzijanecv, da nameravajo osnovati novo hipotekarno banko, za katero naj bi garantirala država, obnem bi pa bila pri njej v toliko zainteresirana, da bi ji dala vse prednosti, ki jih uživa Državna hipotekarna banka. Govori se, da se z vlado že dogovarjajo o tem, da država tej banki na razpolago dvesto ali tristo milijonov dinarjev. V to banko bi morala vsa državna gospodarska podjetja vlagati svoj denar. Nova banka naj bi se bavila s kupovanjem terjatev provincialnih bank, kupovala nepremičnine, izdajala založnice ter financirala provincialne banke itd. Govorijo, da so za tem precej neverjetnim projektom neki tuji kapitalisti in pa par bivših ministrov in poslancev.

Dokler je ta načrt tudi za naše razmere skoro neverjeten, govore zopet v gotovih poučenih krogih, da nameravajo obnem z zakonom o konečni rešitvi agrarnega vprašanja, ki bo še letos predložen narodni skupščini, vzakoniti tudi predlog o pooblaščenju agrarni banki. Zakonski načrt je že izdelan. Pooblaščenja agrarna banka naj bi izvedla vse denarne transakcije pri konečni izvedbi agrarne reforme. Izplačala naj bi lastnike zemljišč, finansirala agrarne zveze, kupčevala z nepremičninami in gospodarskim orodjem, kolonizirala itd. V tej banki naj bi sodelovala država s polovico, agrarni interesi pa z drugo polovico kapitala, ki naj bi znašal 150 do 200 milijonov dinarjev.

Nam se zdi, da nameravajo gotovi krogi v Beogradu nekako monopolizirati vse naše denarstvo. Kar se tiče hipotekarnih zavodov, imamo svoje stare in trdne regulativne hranilnice, Oblastna Kranjska hranilnica ima nalogo, da se sčasoma prične baviti z vprašanjem zadolžitve našega kmetovalca in morda pride v doglednem času tudi po vseh drugih oblastih do ustanovitve takih oblastnih hranilnic. Za kreditne potrebe mestnega prebivalstva naj bi poleg številnih denarnih zavodov predvsem skrbele mestne in občinske hranilnice. Ni nam znano, ali se je na ravnokar končanem zborovanju avtonomnih mest govorilo tudi kaj o denarnih zavodih, za katere jamčijo občine z vso svojo davčno močjo. Morda bi bilo danes ali jutri tudi misliti na zvezo raznih jugoslovenskih mestnih in občinskih hranilnic, ki sicer razen v Sloveniji še niso skoro nič razvite.

Za kredit našega kmetovalca pa dovolj skrbe naše denarne zadruge in potrebno bi le bilo, da država to že obstoječe združništvo podpre ter ga skuša vsestransko dvigniti. — R. Š.

Razširjajte »Trgovski list«!

Vinocet

Tovarna vinskega kisa, d. z o. z., Ljubljana, nudi

najfinejši in najokusnejši

NAMIZNI KIS

iz pristnega vina.

Zahtevajte ponudbo!

Tehnično in higijenično najmodernejše urejena kisarna v Jugoslaviji

Pisarna: Ljubljana, Dunajska cesta 1a, II. nadstr.

Telefon št. 2388.

INOZEMSKI AGENT POBEGNIL OROŽNIKU.

Gornjekungoški žandarmeriji je dne 5. junija pobegnil neki Stanislav Schmidl, agent iz Strassa, kateri je v obmejnih občinah oškodoval več naših ljudi s svojimi stroji. Politična oblast je izdala orožništvu naročilo, naj ga prime, ako se pojavi. Ko ga je zalolila, ni imel polnega lista, ne dovoljenja: za preslop meje. Pri begu je pusil na jugoslovanskih tleh aktovko in klobuk. — Zeleli bi bilo, da posvečajo varnosni organi povečano pozornost vsem inozemskim poletnikom, ker pomenijo intervencije po izvršeni škodi redno le — zvonjenje po toči!

AVSTRIJA ZAHTEVA ODPRAVO POTNIŠKEGA VIZUMA.

Povodoma trgovinskih pogajanj med našo državo in Avstrijo, ki se bodo v kratkem pričela, bo Avstrija zahtevala, da se ukine potniški vizum na temelju reciprocitete.

† JULIJ WEISS, PREDSEDNIK OSJESKE ZBORNICE.

Te dni je v najlepši moški dobi umrl v Franzensbadu, kjer je zaman iskal leka boleznim, predsednik osjeske trgovske in obrtniške zbornice g. Julij Weiss. V gospodarskem življenju se je pokojnik prav živahno prizadeval za izboljšanje položaja. Agilno je sodeloval v interesu gospodarstva v osjeski zbornici, udeleževal pa se je tudi v organizacijah s tako vnamo in tako odlično, da so mu tovariši poverili najvišje mesto, katero morejo gospodarski krogi avtonomno podeliti svojim prvoboriteljem: izvolili so ga predkratkim za zborničnega predsednika. V svojih mladih letih je pokojnik bival na Reki. Tu je vzljubil Slovence in v njihovih krogih mnogo občeval. Navezal je ob tem času živahne trgovske stike z Notranjsko, kjer je poznal vse uglednejše trgovce. Vsled razmer v zasedenem delu Notranjske je sicer pozneje te stike prekinil, ohranil pa je svoje tamošnje prijatelje v lepem spominu. Ob vsakem gospodarskem sestanku, katerega so se udeležili Slovenci, jim je posvečal svojo pozornost in se v razgovoru z njimi radi spominjal boljših časov, katere je imela naše zasedeno ozemlje.

V gospodarskem življenju se je aktivno udeleževal vseh zborovanj, se posebno zanimal za finančna vprašanja, predvsem za pravično reformo zakona o državnih trošarinah. Se na velikonočnem gospodarskem kongresu v Zagrebu, katerega se je udeležil kot novoizvoljeni zbornični predsednik, je v privatnem razgovoru omenjal načrte za čimprejšnjo izvedbo reforme trošarinskega zakona in pripravljal teren za enoten nastop vseh zbornic v tem za gospodarstvo važnem vprašanju.

Simpatičnemu prijatelju Slovencev in vnetemu boritelju za izboljšanje naših gospodarskih prilik ohranimo trajno lep spomin!

DOLGOVI IN TERJATVE NAŠIH DRŽAVLJANOV V ČEŠKOSLOVAŠKI.

Ministrstvo trgovine in industrije v Beogradu objavlja sledeče: Povodoma predloga češkoslovaške vlade, da se sporazumno uredi vprašanje dolgov in terjatev naših državljanov in pravnih oseb na Češkoslovaškem, se pozivajo vse fizične in pravne osebe, ki so imele pred razpadom bivše avstroogrške monarhije dolgove ali terjatve na Češkoslovaškem, ki še do danes niso urejene, naj se takoj in najdalje do 25. junija tega leta pisмено prijavijo ministrstvu trgovine v Beogradu, oddelku za notranjo trgovino. V prijavah morajo natančno navesti: 1. ime in krstno ime upnika, oziroma dolžnika in njegovo stanovanje; 2. ime in krstno ime upnika oziroma dolžnika na Češkoslovaškem in njegovo bivališče; 3. iz kakšnega razloga je nastal dolg oziroma terjatev; 4. ali in kakšne obresti so bile dogovorjene; 5. višino prvotnega zneska in današnjega zneska, vračunši dospele in neplačane obresti do današnjega dne. — Interesenti se opozarjajo, da bodo imeli veliko škodo, če se pravočasno ne javijo, ker se njihove terjatve oziroma dolgovi ne bodo vpoštevali pri skorajšnjem sporazumu s Češkoslovaško.

USTANOVITEV MEHIŠKEGA KONZULATA V JUGOSLAVIJI.

Predsednik Zedinjenih mehiških držav je odredil, da se ustanovi v Beogradu mehiški konzulat za vso državo. Za konzula je bil imenovan dr. Rudolf Voegeli, ki mu je kralj že izdal potrebno pooblastilo.

NOVA VELIKA NAJDIŠČA ALUMINIJEVE RUDE IN PREMAGA V HERCEGOVINI.

Neka geološka raziskovalna ekspedicijska je odkrila v Hercegovini na črnogorski meji velike žile aluminijevih rudi in premoga. Dosedanja raziskovanja so dognala, da gre za velika najdišča. Navzlic očitnim težkim razmeram, se vendar že zanimajo ameriški in nemški finančni krogi za najdišča in hočejo podjetje financirati. Zeleli bi bilo, da začno naravne zaklade izkoriščati in da bo našlo oodotno siromašno prebivalstvo vsaj nekaj zaslužka.

GOSPODARSKI NAPREDEK AVSTRIJE.

Iz Genfa poročajo: Finančni komitee zveze narodov je 5. junija t. l. končal svoje zasedanje. V zadnjem poročilu dr. Van Rosta o Avstriji se konstatira naraščajoče zboljšanje skoro vseh gospodarskih panog, zlasti v poljedelstvu in v hotelski industriji. Ta okoliščina tudi ugodno učinkuje na sorodne industrije. Razvidno je to tudi iz obratnih števil. Poročilo poudarja, da je ta razveseljiv rezultat dosegla Avstrija z lastnimi sredstvi. Uspeh je pa tudi pripisovali pametnemu postopanju finančnega ministra. Ta je okrepil zaupanje inozemstva v avstrijsko finančno politiko. Še ta teden bo najbrže izšlo splošno poročilo finančnega komiteja, ki bo ugotovil, da je kontrola nad Avstrijo popolnoma ukinjena.

TRGOVINSKA POGAJANJA S ČEŠKOSLOVAŠKO.

Naša trgovinska pogajanja s Češkoslovaško se bodo pričela 20. junija v Karlovih Varih. Jugoslovansko delegacijo, obstoječo iz sedmih članov, bo vodil prof. Todorović. Češkoslovaški delegaciji bo načeloval svetnik Friedmann.

Ljubljanska borza.

Tečaj 8. junija 1928	Povprasevanje Din	Ponudba Din
DEVIZE:		
Amsterdam 1 h. gold.	—	22:935
Berlin 1 M	13:57	13:60
Bruselj 1 belga	7:9190	7:9490
Budimpešta 1 pengő	—	9:9255
Curih 100 fr.	1093:50	1096:50
Dunaj 1 šilling	7:9810	8:0110
London 1 funt	272:02	272:82
Newyork 1 dolar	56:72	56:92
Pariz 100 fr.	—	223:45
Praga 100 kron	168:05	168:85
Trst 100 lir	—	299:30

Motvoz Grosuplje **domač slovenski izdelek** **Tovarna motvoza in vrvarna d. d.**
Svoji k svojim! GROSUPLJE pri LJUBLJANI

Trgovina.

Izvoz lesa in lesenih izdelkov v Severno Ameriko. Generalni konzulat kraljevine SHS v New Yorku sporoča, da žele Zedinjene države uvažati: borov les, železniške prage, telegrafske in telefonske drogove, gradbeni les, deske iz hrdega in mehkega lesa, les za pohišstvo, lesene zaboje, razno pleleno blago. Generalni konzulat prosi, da interesi njemu pošljejo svoje konudbe in cene fob i cif luka (pristanišče) New York, in po možnosti tudi vzorce.

Izvoz našega lesa na Grško. Ministrstvo trgovine in industrije sporoča: Kr. konzulat na Krfu je obveščten, da se je cena našemu lesu, ki se je dosedaj v večjih množinah uvažal na Grško, dvignila spričo večjega povpraševanja. — Ker je na uvoz lesa v Grško precejšnja carina, se je baši, da nam izvoz lesa, ki smo ga dosedaj z uspehom plasirali na grških tržiščih, radi zvišanih cen ne izpodrine romunski les, ki ima slavno enako ceno.

Uvoz nezaklane živine na Špansko. Kr. španski konzulat v Zagrebu sporoča, da je dovoljen uvoz nezaklane živine iz naše kraljevine na Špansko. Uvoznik mora najprej zaprositi kr. poljedelsko ministrstvo (Ministerio de Fomento) za dovoljenje za uvoz, navedli število in vrsto živine, ki jo namerava uvoziti, špansko carinarnico, preko katere namerava uvoziti ter priložiti poridilo te carinarnice, da je pri njej položil na račun carine 150 peset za vsako uvoženo kravo, bika, junca ali vola, po 25 peset za vsako tele, ki ne tehtajo več nego 300 kg ter po 15 peset za vsakega prašiča in po 4 peset za vsako ovco ali kozo.

Denarstvo.

Stabilizacija francoskega franka. »ECHO de Paris« pravi, da bo francoska vlada stabilizacijo franka na ta način izvedla, da se sklene s francosko banko konvencija, s katero se ukine prisilni tečaj ter določi konverzicijska obrestna mera. Zneski, ki bodo vplačani za novo notranjo posojilo, naj se vporabijo v to svrhu, da se odstrani inflacija. Na ta način bi bila inflacija omejena le še na državne bonce in pa na neizvršena plačila na račun Rusije. Ko bo dosežen sporazum z Narodno banko, bo vlada predložila parlamentu nujen zakonski predlog o stabilizaciji franka. Upajo, da bo ta predlog sprejel z veliko večino.

RAZNO.

Ustanovitev grškega konzulata na Sušaku. Vlada republike Grške je ustanovila na Sušaku konzulat ter imenovala za častnega konzula Dionizija Zafirina. Urad konzulata je na Kačičevem šetališču št. 7.

Interesantni sklepi Baške oblasti. — Baška oblast ima mnogo razumevanja za aktualna gospodarska vprašanja. Pred par dnevi je izdala odredbo, da se mora vsak poljedelski posestnik zavarovati proti toči. Kot premijo bodo pobirali 15 dinarjev od vsakega joha. Zavarovanje je omejeno na 50 odstotkov. Če se hoče kdo zavarovati na 100 odstotkov, tedaj bo moral plačevati dvojno premijo, t. j. 30 dinarjev od joha. Na ta način nameravajo v par letih zbrati za okroglo sto milijonov dinarjev premij. V tem primeru bi potem ne pobirali več premij, tako da bi bil v Bački vsak poljedelski posestnik avtomatično zavarovan proti toči.

Fideikomise bodo odpravili. Poljedelski minister je objavil nekaj podatkov o novi zakonski predlogi glede likvidacije agrarnih vprašanj. Ta nova predloga je zgrajena na popolnoma drugi podlagi kakor pa svoječasna predloga dr. Šibenika. Paragraf 328 pravi, da fideikomisi sploh več ne obstajajo. Paragraf 13 pa izrecno določa, da se ukinejo vsi rodbinski fideikomisi in da se novi ne smejo ustanovljati. V zemljiških knjigah se morajo fideikomisi črtati. Posestva, ki so bila dosedaj navezana na rodbinske fideikomise in ki se niso smela prodati, se bodo smela prodati in pa prenesti na druge dediče. Odnosaji, ki bodo nastali vsled prenehanja fideikomisov, se bodo uravnavali na podlagi določb civilnega prava.

Mednarodni parlamentarni trgovinski kongres. V Versaillesu se prične 19. junija mednarodni trgovinski kongres, ki se ga bo udeležilo 44 držav.

Velika aktivnost nemškega proračuna. Kakor javlja berlinski »Börsencourier«, znaša aktivnost v nemškem proračunu za preteklo leto 338 milijonov zlatih mark ali približno pet milijard dinarjev.

Izseljevanje v severoameriške Zedinjene države. »Norddeutscher Lloyd« je dobil iz Newyorka sporočilo, da je predsednik Zedinjenih držav ameriških podpisal zakonsko predlogo, ki določa, da se naj soprogram in nedoletnim otrokom izpod 21. letom, ki imajo soproga oziroma očeta v Zedinjenih državah ameriških, od 1. julija 1928 nadalje predvsem izstavljajo vseljevalna dovoljenja.

Mednarodna konferenca za pšenični pool. V Winnipegu se je 5. t. m. pričela mednarodna konferenca za ustanovitev mednarodne zveze (poola) za razpečavanje pšenice. Tudi Sovjetska Rusija je odposlala svoje zastopnike, in sicer enega odposlanca kooperacije konzumentov, enega odposlanca kooperacije poljedelcev in enega splošne ruske izvozne kooperacije.

Izseljevanje iz naše države v mescu februarju. Iz statistike, ki jo je sestavil izseljeniški komisariat v Zagrebu, se je izselilo iz naše države v mescu februarju v prekomorske dežele 1719 oseb, t. j. za 421 več nego v februarju preteklega leta. Od 1. januarja pa do konca februarja tega leta je število izseljencev (2911) za 631 oseb večje nego v isti dobi prejšnjega leta. Izseljencev je bilo največ iz Hrvaške in Slavonije (534), iz Vojvodine (385), Dalmacije (383), Slovenije (208), Srbije (145), Bosne in Hercegovine (40) in Črne gore (24). Od teh je bilo 68% poljedelcev. Največ se jih je izselilo v Argentino, na to v Zedinjene države (283), Kanado (187), Urugugay (1187), Avstralijo (91) itd. Vrnilo se je pa v tem mescu 218 oseb. Skupno število oseb, ki so se vrnile od 1. januarja pa do konca februarja tega leta, pa znaša 470, lani pa 287.

Več stotisoč Amerikancev pride v Evropo. Več stotisoč ameriških turistov se pripravlja, da obiščejo stari svet. Povsod računajo letos z izvanredno velikim navalom ameriških poselnikov. Nemčija računa na stotisoč ameriških turistov. Radovedni smo, ali dobi tudi Jugoslavija, naša lepa Gorenjska in divna Dalmacija, kaj teh obiskovalcev. Zdi se nam, da delamo ravno v dolarski deželi vse premalo propagande za naše kraje. Zeleli bi bilo, da bi prišlo vsaj ono število dolarjev v našo deželco, ki je moramo plačevati za posojilo v Ameriki.

Jeklene valjčne zastore ter vsa ključavničarska dela izvršuje in se priporoča za cenjena naročila ključavničarstvo Avgust Martinčič, Ljubljana, Rimska cesta 14. Glej današnji inserat na zadnji strani!

DOBAVA, PRODAJA.

Dobave. Gradbeno odeljenje Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 15. junija t. l. ponudbe glede dobave 10.000 kg portland-cementa. (Pogoji so na vpogled pri istem odeljenju.) — Mašinsko odeljenje Direkcije državnih železnic

v Ljubljani sprejema do 15. junija t. l. ponudbe glede oddaje 1534 komadov raznih pil v nasekovanje in popravilo. — Saobračajno - komercijelno odeljenje Direkcije državnih železnic v Ljubljani sprejema do 19. junija t. l. ponudbe glede dobave 2000 l špirta ter glede oddaje železnih in lesenih klopi, omar, miz in stolov v pleskanje; do 26. junija t. l. glede dobave konopnenih vrvic in konopnena motvoza ter glede dobave 9000 komadov nalučnikov. — Direkcija državnega rudnika v Kaknju sprejema do 18. junija t. l. ponudbe glede dobave 10.000 kg jamskih tračnic; do 25. junija t. l. pa glede dobave 10 strojev za vrtnje (Bohrmaschinen). — Direkcija državne železare Vreš-Majdan sprejema do 26. junija t. l. ponudbe glede dobave 4000 kg svinjske domače masti in 2 vagona pšenične moke. — Vršile se bodo naslednje ofertalne licitacije: Dne 25. junija t. l. pri ministrstvu vojske in mornarice, odeljenje za mornarico, v Zemunu glede dobave telegrafskega materijala in materijala za električni daljnovod; dne 26. junija t. l. glede dobave raznih olj in bencina. — Dne 26. junija t. l. pri Direkciji državnih železnic v Sarajevu glede dobave bombaža za čiščenje in bombaža za ležaje. — Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesantom na vpogled. — Pri Glavnem sanitetskem slagališču v Zemunu se bodo vršile naslednje ofertalne licitacije: Dne 25. junija t. l. glede dobave raznih šotorov, dne 26. junija t. l. glede dobave 2000 komadov košar za sanitetni material, dne 27. junija t. l. pa glede dobave 6000 komadov slamnjač. (Pogoji so na vpogled v pisarni omenjenega slagališta.)

Prodaja. Dne 20. junija t. l. se bo vršila pri Komandi 8. žandarmerijskega polka v Ljubljani ofertalna licitacija glede prodaje raznih odpadkov. (Pogoji so na vpogled pri štabu omenjenega polka Bleiweisova cesta števil. 3.)

Predmetni oglasi z natančnejšimi podatki so v pisarni Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani interesantom na vpogled.

TRŽNA POROČILA.

Dunajski svinjski sejem (5. t. m.). — Dogon 15.482 komadov, od tega 2104 iz Jugoslavije. Pri živahnem prometu so se pitane svinje podražile za 5 grošev, mesne pa za 15—20 grošev. Za kg žive teže notirajo: pitane svinje 2:15—2:20, angleške križane 1:90—2:15, kmetijske 1:90 do 2:25, stare 1:90—2, mesne 1:70—2:25.

Ivan Hribar:

Moji spomini.

Dne 3. decembra pisal mi je Fran Rački:

>Na Vaše velenjeno pismo od 30./XI. rado odgovaram, da izvršujući odbor hrvatske ujedinjene oporbe prihvaća Vaše misli i predloge; te Vas moli, da u zajedničkom sastanku razpravljate o trećoj točki. Jedino glede vremena sastanka ne može se sada ništa izvestna ustanoviti, dok ne saslušaju prijatelje iz Dalmacije, bez kojih se sastanak nebi smio držati. Ako oni ne mogu doći ovamo na 28. t. m., valjat će sastanak odgoditi. A znate, kako je teško zimi putovati iz Dalmacije. Pošto će se dalmatinski zastupnici u carevinskom vieću vratiti kući za božićne blagdane, ovdje se dvoji, da bi mogli doći ovamo do 28. t. m. U ostalom u toj važnoj stvari pol mjeseca ili mjesec ne odlučuje. Glavno je, da sastanak uspije.

Prema tomu ću Vam dan sastanka na vrijeme točno javiti; a to i ostale potankosti.

(Rad odgovarjam na Vaše velenjeno pismo od 30. novembra, da izvrševalni odbor hrvatske zedinjene opozicije sprejema Vaše misli in predloge, in Vas prosi, da na skupnem sestanku poročate o tretji točki. Samo glede časa sestanka ne more se sedaj nič gotovega ustanoviti, dokler ne čujemo prijateljev iz Dalmacije, brez katerih se ne bi smeli sestati. Ako oni ne morejo priti 28. t. m. semkaj, treba bi bilo sestanek odgoditi. Kako teško je pozimi iz Dalmacije potovati Vam je pa znano. Ker se dalmatinski poslanci državnega zbora za božične praznike vrnejo domov, dvojimo tu, da bi mogli priti sem do 28. t. m. Sicer pa v tej važni stvari ne odločuje pol meseca prej ali kasneje. Glavno je, da se sestanek posreči.)

Po tem takem Vam točni dan sestanka pravočasno naznanim. Istotako vse podrobnosti.)

Zal je to pismo bilo zadnje, ki mi ga je pisal Rački. Dne 13. februarja leta 1894. je ta mož redkih lastnosti za vedno zatisnil oči. Kako so o stvari, katere se je oklenil on s takim polnim umevanjem in z ljubeznijo, tekle razprave po njegovi smrti, ni mi znano. Še-le dne 12. marca 1894 prejel sem od Dinka Politea

83

pismo, v katerem mi javlja: >Vaše prvo pismo (u princi) na Račkoga zateklo opoziciju u stadiju kad je razpravljala, dali se ima stvoriti jedinstveni program, da bude jedna stranka. Ono je tome pomoglo. Reklo se: kad bude skupština predložena po Hribaru, bolje je da nas braća nadju jedne. Rački punktira program — nešto detaljirano — na temelju poznate Vojnovičeve adrese. Pravaši odgovorili programom, koji Vam ovdje uklapam u smislu — ne literarno, jer radim na izust. Taj program predan Račkemu na referat. Uz to on obolio a poslije njegove smrti našli na stolu, gdje je bio počeo izradjivati prama pravaškom programu drugi program — nu izradio samo prvu točku. Eto Vam uklapam, nu ne posve literarno. Uz to se razpravljalo i zaključeno bi, da za petak (9. o. m.) neodvisnjaci imadu domieti pravašima gotovu svoju osnovu njihovoj na odgovor. Mi smo se sastali dne 7., da viećamo. Mazzura pročitao dug elaborat proti pravaškom programu: liep elaborat, ali odvetnički. Na koncu zaključeno, da se meni povjeri elaborat programa, koji bi ugodio obim strankama i to do četvrtka (8.) u večer. Ja sam se nalogo odazvao. Kako — eto Vam uklapam. U četvrtak se viećalo o mom nacrtu te je prihvaćen sav, izuzevši prve točke o celokupnosti — jer je pridržana Račkova. To se predalo u petak pravašima u zajedničkoj sjednici — te izabran pododbor da vieća: Mazzura i Smičklas — Frank i Folnegović pod predsedništvom Breščanskoga. Odbor će viećati te izvjestiti u petak. Ali znajte — pravaći neće nikako, da pristaju na točku Račkovu: volili bi moju; a u zajedničkim sjednicama bez auktoriteta Račkoga, to Vam je užasno. Sve šibice: osobito Mazzura i D. Starčević. Pišite dakle dr. Amrušu (on znađe da Vam pišem) pišite mu prama ovome što znate, toplo u smislu sloge i jedinstva, naglašujući kakav bi to bio grozan utisak, kad bi se sjedinjenje razbilo.

Obzoraši imadu sve liepe kreposti — to su patrioti, cviet inteligencije, patrioti pura karaktera — ali odviše inteligentni.

Ja nemam ništa proti tome da svojim prijateljima govorite o ovome: nu odakle znate, jedino možete kazati dr. Tavčaru.

(V prevodu glasi se to pismo — z interpunkcijami, s katerimi sem ga popolnil jaz — takole:

>Vaše prvo pismo (v decembru) na Račkoga našlo je opoziciju v stadiju razpravljanja, ali se naj sestavi enoten program, da bo ena stranka. Ono je to misel podprlo. Reklo se je: Ko Hribar predloži skupno posvetovanje, bolje je, da nas bratje najdejo edine. Rački je očrtal program — bolj podrobno — na temelju znane Vojnovičeve adrese. Pravaši so odgovorili s programom, ki Vam ga tu prilagam po smislu — ne dobesedno, ker pišem iz glave. Ta program je bil izročeni Račkemu v poročanje. Pri tem je pa zbolel in po njegovi smrti so na mizi, na kateri je začel izgotavljati program po pravaškem programu, našli drug program. Ali izgotovil je samo prvo točko. Tudi to Vam prilagam, vendar ne čisto dobesedno. Pri razpravljanju o stvari je bilo zaključeno, da imajo neodvisnjaki v petek (9. t. m.) kot odgovor na njihovo osnovno predložiti pravašem svojo gotovo, dokončno osnovno. Dne 7. sešli smo se na posvetovanje. Mazzura je prečital dolg elaborat proti pravaškemu programu: Lep elaborat, ali odvetniški. Naposled je bilo sklenjeno, da se poveri meni, da izdelam do četrtka (8.) zvečer tak program, ki bi zadovoljeval obe stranki. Izpolnil sem nalogo. Kako, videli boste iz priloge. V četrtek se je razpravljalo o mojem nacrtu in je bil sprejet ves razen prve točke o celokupnosti, ker je bila pridržana Račkoga. To se je v petek izročilo v skupni seji pravašem in je bil izbran pododbor, da se o stvari posvetuje. V tem pododboru so pod predsedstvom Breščanskoga Mazzura in Smičklas-Frank in Folnegović. Odbor se na poročanje sestane v petek; ali vedite, da pravaši nikakor nečajo sprejeti Račkoga točke. Ljubša bi jim bila moja. V skupnih sejah je nekaj strašnega brez avtoriteta Račkoga. Vsi so slabio: zlasti Mazzura in D. Starčević. Pišite torej dr. Amrušu (on ve, da jaz pišem Vam) pišite mu po tem, kar veste, toplo v smislu sloge in edinosti in naglašajte, kakšen grozen vtis bi napravilo, ko bi se zedinjenje razbilo.

Obzoraši imajo vse lepe čednosti. Rodoljubje so, cvet inteligence, domoljubje čistega značaja — toda preveč inteligentni.

Nič nimam proti temu, da s svojimi prijatelji o tem govorite; ali od kod to veste, smete povedati samo dr. Tavčaru.)

(Dalje prihodnjič.)

Ustanovljeno l. 1879.

KLJUČAVNIČARSTVO

Telefon št. 2553.

AVGUST MARTINČIČ**LJUBLJANA -- RIMSKA CESTA ŠTEV. 14 -- LJUBLJANA**

prvo in edino podjetje za napravo jeklenih
valjčnih zastorov v Sloveniji

priporoča napravo novih valjčnih zastorov in popravo istih po konkurenčnih
cenah ter ima vse pripadajoče blago stalno na skladišču.

Izdeluje in se priporoča za naročilo

solčnih plah, okrižij vsake vrste, od priproste do najbogalejše izpeljave,
skarjasta omrežja, železja za štedilnike, ventilacije raznih vrst, razna okovja,
železna vrata in okna, okrogla železna stopnišča, predpečnike iz železa
in bakra.

Stalna zaloga štedilnikov Avtogeno varenje
v priznani vestni in solidni izvršitvi. in rezanje.

Konfeti, serpentine,
lampijone, trgovske knjige, šolske
zvezke, albume, beležnice i. t. d.

izdeluje v največji izberi

knjigovezna industrija

**V. WEIXL
MARIBOR**

Lastna črtalnica
za vse vrste trgovskih knjig.
Knjigarna in veletrgovina papirja.

PAPIROGRAFIJA

DRUŽBA Z O. Z.

LJUBLJANA, Gosposvetska 10

TELEFON INT. 2747

En gros prodaja papirja!

Stalna zaloga papirja vseh vrst!

Konkurenčne tvorniške cene!

Najboljše

nabavite otroške majce in nogavičke, moške in ženske
rokavice, žepne robce, razni nakit za šivilje, kravate,
gumbe, vezeno, čipke, kompletne potrebščine za kro-
jače, čevljarje in sedlarje edino le pri

Jos. Petelincu

Telefon 2913

Na veliko!

Ljubljana

blizu Prešernovega spomenika

Vnovčevalnica

FR. KLEMENC - LJUBLJANA

- Tvornica mernih izdelkov in konzerv -

Samo na debelo!

Zahtevajte cenik!

Telefon šte. 2164.

Brzjavljivi: Vnovčevalnica.

Tovarna perila

„Triglav“

Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 8

nasproti hotela Štrukelj

PRIPOROČA

veliko izbero moškega perila po konkurenčnih cenah
Izdeluje se tudi po naročilu

**V boju za
obstanek**

ZA VAŠE ZDRAVJE!

je potrebno, da pre-
skočite Vašega konku-
renta. — Medo-kava
je blago — priznano
najboljše kakovosti —
kdor jo poskusi — je
noče več pogrešati.
Medo-kava je za vsa-
kega trgovca hiter —
dober — in trajen za-
služek.

Zahtevajte ponudbe.

Tvornica-MEDO-Velepražarna

Maribor.

Najboljša so
še vedno

PUCH-KOLESA

Solidne cene! Plačljivo tudi na obroke!

IGN. VOK, Ljubljana-Novo mesto

KNJIGOVEZNICA

Industrija šolskih zvezkov in trgovskih knjig

A. JANEŽIČ - LJUBLJANA

FLORIJANSKA ULICA 14 Telefon 3220

priporoča in Vam nudi uajugodnejše vse vrste trgovskih
knjig kot: ameriške jurnale, glavne knjige, bla-
gajniške knjige, vsakovrstne štrance, bloke, mape kakor
tudi vse vrste šolskih zvezkov.

Na veliko!

Na malo!

KUVERTA

družba z o. z.

Tvornica kuvert in
konfekcija papirja

LJUBLJANA

Karlovska c. 2
Vožarski pot 1

* SALDA - KONTE *

ŠTRANCE - JURNALNE

ŠOLSKE ZVEZKE, MAPE

ODJEMALNE KNJIŽICE

RISALNE BLOKE ITD.

nudi po izredno nizkih cenah

KNJIGOVEZNICA

K. T. D.

V LJUBLJANI

KOPITARJEVA ULICA 6

II. NADSTROPJE.

KASTELIC IN DRUG

TRGOVINA S PAPIRJIEM

na veliko

LJUBLJANA

MIKLOŠIČEVA CESTA ŠTEV. 6

GENERALNO ZASTOPSTVO

Združenih papirnic Vevče, Goričane
in Medvode d. d. v Ljubljani in Slad-
kogorske tovarne papirja in lepen-
ke d. z. o. z. v Ljubljani.

LJUBLJANA - GREGORČEVA ULICA 23 - TEL. 2592

TISKARNA MERKUR
TRG.-IND.
D. D.
SE PRIPOROČA
ZA TISK VSAKOVRSNIH
TISKOVIN ZA TRGOVCE, OBRT-
NIKE, INDUSTRIJCE IN URADE.
LASTNA KNJIGOVEZNICA.